

1 (Sem-6/FYUGP) POL 61 MN/(A)

2 0 2 6

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0600504

(Human Rights : Traditions and Debates)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোবৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Write the full form of ICESCR.

ICESCRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

**(b) How many Articles are there in
the Universal Declaration of Human
Rights (UDHR)?**

সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰত কিমানটা অনুচ্ছেদ
আছে ?

(c) Who is the Chairperson of the National Human Rights Commission (NHRC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন ?

(d) Which organization adopted the Cairo Declaration on Human Rights?

কোনটো সংস্থাই মানৱ অধিকাৰৰ কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(e) The Cairo Declaration was ratified by how many countries?

কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ কেইখন দেশৰ দ্বাৰা অনুমোদিত হৈছিল ?

(f) The Protection of Women from the Domestic Violence Act was passed in the year ____.

(Fill in the blank)

গাৰ্হস্থ্য হিংসাৰ পৰা নাৰী সুৰক্ষা আইন _____ চনত অনুমোদন কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(g) Who is the author of the book, *Annihilation of Caste*?

Annihilation of Caste নামৰ কিতাপখনৰ লিখক কোন ?

(Continued)

(h) Who among the following developed the concept of Human Development Index (HDI)?

তলত উল্লেখ কৰা সকলৰ ভিতৰত কোনে মানৱ উন্নয়ন সূচকৰ ধাৰণাটো বিকশিত কৰিছে ?

(i) Amartya Sen and Mahbub ul Haq
অমৰ্ত্য সেন আৰু মাহবুব উল হক

(ii) Adam Smith
আডাম স্মিথ

(iii) Abhijit Banerjee
অভিজিৎ বেনাৰ্জী

(iv) Milton Friedman
মিল্টন ফ্ৰিডমেন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two functions of the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR).

আন্তৰ্জাতিক পৌৰ আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ চুক্তিৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

26A/430

(Turn Over)

(4)

- (b) Write two examples of second generation of human rights.
দ্বিতীয় প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।
- (c) Write two objectives of the European Convention on Human Rights (ECHR).
ইউৰোপীয় মানৱ অধিকাৰ সন্ধিৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (d) Write two features of the Organization of African Unity (OAU).
আফ্ৰিকান ঐক্য সংস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (e) Write two differences between caste and class.
জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (f) Write two impacts of migration in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াত প্ৰব্ৰজনৰ দুটা প্ৰভাৱ লিখা।
- (g) Write two objectives of Millennium Development Goals (MDGs).
সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (h) Write two characteristics of human rights.
মানৱ অধিকাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(5)

- (i) Write two features of anti-apartheid movement.
বৰ্ণবাদ বিৰোধী আন্দোলনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (j) Write two challenges of Sustainable Development Goals (SDGs).
বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান লিখা।

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write a note on the Universal Declaration of Human Rights (UDHR).
সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
- (b) Are human rights universal? Explain.
মানৱ অধিকাৰ সাৰ্বজনীন নে? ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Write a note on the significance of the American Convention on Human Rights, 1969.
আমেৰিকাৰ মানৱ অধিকাৰ চুক্তি, ১৯৬৯ৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
- (d) Explain the objectives of the Cairo Declaration, 1990.
কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ, ১৯৯০ৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

- (e) Write five features of Islamic tradition of human rights.

মানৱ অধিকাৰৰ ইছলামিক পৰম্পৰাৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Explain five causes of domestic violence in India.

ভাৰতত গাৰ্হস্থ্য হিংসাৰ পাঁচটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) Explain how authoritarianism violates human rights.

কৰ্তৃত্ববাদই মানৱ অধিকাৰ কেনেকৈ উলংঘা কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Explain the challenges faced by refugees in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াত শৰণাৰ্থীসকলে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *two* of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া : $10 \times 2 = 20$

- (a) Define human rights. Discuss its growth and evolution. $3+7=10$

মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ বিকাশ আৰু ক্ৰমবিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(7)

- (b) Discuss the composition and functions of Human Rights Council. $3+7=10$

মানৱ অধিকাৰ পৰিষদৰ গঠন আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the evolution and impact of the European Convention on Human Rights, 1953. $3+7=10$

ইউৰোপীয় মানৱ অধিকাৰ সন্ধি, ১৯৫৩ৰ ক্ৰমবিৱৰ্তন আৰু প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) What is caste? Discuss the reasons of caste discrimination in India. $3+7=10$

জাতি কি? ভাৰতত জাতিগত বৈষম্যৰ কাৰণবোৰ আলোচনা কৰা।

- (e) What is human security? Discuss the relationship between human development and human security. $3+7=10$

মানৱ নিৰাপত্তা কি? মানৱ উন্নয়ন আৰু মানৱ নিৰাপত্তাৰ মাজত সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

1 (Sem-6/FYUGP) POL 61 MN/(B)

2 0 2 6

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0600504

(Human Rights : Traditions and Debates)

(Set—B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) When was the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted by the UN General Assembly?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাই সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰ কেতিয়া গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(i) 24th October, 1945

২৪ অক্টোবৰ, ১৯৪৫

26A/431

(Turn Over)

(2)

(ii) 26th June, 1945

২৬ জুন, ১৯৪৫

(iii) 10th December, 1948

১০ ডিচেম্বৰ, ১৯৪৮

(iv) 26th January, 1950

২৬ জানুৱাৰী, ১৯৫০

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Right to self-determination is a _____ generation of rights.

আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ হৈছে _____ প্ৰজন্মৰ অধিকাৰ।

(i) first/প্রথম

(ii) second/দ্বিতীয়

(iii) third/তৃতীয়

(iv) None of the above/ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Which organization adopted the Cairo Declaration on Human Rights?

কোনটো সংস্থাই মানৱ অধিকাৰৰ কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ গ্ৰহণ কৰিছিল?

26A/431

(Continued)

(3)

(d) What is the full form of POCSO?

POCSOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

(e) How many primary goals are there in the Millennium Development Goals (MDGs)?

সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যত কেইটা প্ৰধান লক্ষ্য আছে?

(f) Destruction of forests causes ecological crisis.

(Write Yes or No)

বনাঞ্চল ধ্বংস পৰিৱেশ সংকটৰ কাৰণ।

(হয় অথবা নহয় লিখা)

(g) Who is the author of the book, Long Walk to Freedom?

Long Walk to Freedom কিতাপখনৰ লিখক কোন?

(h) In which year was the Sustainable Development Goals (SDGs) adopted?

কোন চনত বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (SDGs) গৃহীত হৈছিল?

26A/431

(Turn Over)

2. Answer any six of the following questions in brief : $2 \times 6 = 12$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two challenges of Human Rights.
মানৱ অধিকাৰৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান লিখা।
- (b) Write two characteristics of second generation of rights.
দ্বিতীয় প্ৰজন্মৰ অধিকাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (c) Write two impacts of European Convention on Human Rights (ECHR).
ইউৰোপীয় মানৱ অধিকাৰ সন্ধিৰ (ECHR) দুটা প্ৰভাৱ লিখা।
- (d) Write two features of Cairo Declaration, 1990.
কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ, ১৯৯০ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (e) Write two causes of migration.
প্ৰব্ৰজনৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (f) Write two features of caste.
জাতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (g) Write two causes of gender discrimination.
লিঙ্গ-বৈষম্যৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(h) Write two features of market economy.

বজাৰ অৰ্থনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(i) Write two causes of State authoritarianism.

ৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্তৃত্ববাদৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(j) Write two objectives of Sustainable Development Goals (SDGs).

বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions in short : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write a note on Universal Declaration of Human Rights (UDHR).
সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
- (b) Explain the significance of American Convention on Human Rights, 1969.
আমেৰিকাৰ মানৱ অধিকাৰ চুক্তি, ১৯৬৯ৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Write five challenges of refugees in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াৰ শৰণাৰ্থীসকলৰ পাঁচটা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Write a note on evolution of Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ বিকাশৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(e) Write a note on Human Rights Council.

মানৱ অধিকাৰ পৰিষদৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(f) Explain five causes of structural violence.

গাঁঠনিগত হিংসাৰ পাঁচটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Write a note on caste discrimination in India.

ভাৰতত জাতিভিত্তিক বৈষম্যৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(h) Write a note on the significance of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

4. Answer any *two* of the following questions in detail :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ বহলাই উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Human Rights? Explain the three generations of Human Rights. 3+7=10

মানৱ অধিকাৰ কি? মানৱ অধিকাৰৰ তিনি প্ৰজন্মৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is gender discrimination? Discuss the causes of domestic violence in India.

3+7=10

লিংগ-বৈষম্য কি? ভাৰতত গার্হস্থ্য হিংসাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the features and significance of African Charter on Human and People's Rights, 1986.

3+7=10

মানৱীয় আৰু জনসাধাৰণৰ অধিকাৰৰ ওপৰত আফ্ৰিকান চনদ, ১৯৮৬ৰ বৈশিষ্ট্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(d) What is human security? Discuss its various types.

3+7=10

মানৱ নিৰাপত্তা কি? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the objectives and importance of Millennium Development Goals (MDGs).

3+7=10

সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

1 (Sem-6/FYUGP) POL 62 MN/(A)

2 0 2 6

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0600604

(Rural Local Governance : Theory and Practice)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the father of Local Self-Government of India?

ভাৰতবৰ্ষৰ স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনৰ পিতৃ কোন ?

(b) What is the full form of MGNREGA?

MGNREGAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

- (c) According to the 73rd Amendment Act of the Constitution, there shall be one / two / three District Planning Committee(s) in a district.

(Choose the correct option)

৭৩তম সংবিধান সংশোধনী মতে একোখন জিলাত এখন / দুখন / তিনিখন জিলা পৰিকল্পনা সমিতি থাকিব লাগে।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Democracy is about the meaningful participation and accountability of the people.

(Write True or False)

গণতন্ত্র জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ আৰু দায়বদ্ধতাত নিৰ্ভৰশীল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (e) When was Ashok Mehta Committee formed?

অশোক মেহতা কমিটি কেতিয়া গঠিত হৈছিল?

- (f) Presently reservation of seats for women in Panchayati Raj Institution is _____.

(Fill in the blank)

বৰ্তমানে পঞ্চায়তী ৰাজ অনুষ্ঠানত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষিত আসনৰ সংখ্যা হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (g) In which year was the PESA Act passed?

PESA আইন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল?

- (h) Which of the following Commissions is related with Local Governance Finance?

তলৰ কোনটো আয়োগ স্থানীয় শাসনৰ বিত্ত বিভাগৰ লগত জড়িত?

- (i) The State Finance Commission

ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগ

- (ii) The State Election Commission

ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী আয়োগ

- (iii) The District Planning Committee

জিলা পৰিকল্পনা কমিটি

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two basic features of local governance.

স্থানীয় শাসনৰ দুটা প্রধান বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write two features of decentralization.

বিকেন্দ্রীকৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) What is Grant in Aid?

সহায়ক অনুদান কি ?

(d) Mention two important features of the 73rd Constitution Amendment Act of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৭৩তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Write two qualifications for the membership of Gram Sabha.

গাঁও সভাৰ সদস্যপদৰ দুটা অৰ্হতা লিখা।

(f) Write two provisions of the PESA Act.

PESA আইনৰ দুটা বিধি (ব্যৱস্থা) লিখা।

(g) Give two suggestions to remove the problems of Panchayati Raj system.

পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ সমস্যাসমূহ দূৰ কৰাৰ বাবে দুটা পৰামৰ্শ দিয়া।

(h) Write two problems of rural local government.

গ্ৰাম্য স্থানীয় শাসনৰ দুটা সমস্যা লিখা।

(i) What do you mean by e-Gram Swaraj?

ই-গ্ৰাম স্বৰাজ বুলিলে কি বুজা ?

(j) Mention two sources of revenue under the Panchayati Raj Act, 1994.

১৯৯৪ চনৰ পঞ্চায়তী ৰাজ আইনৰ অধীনত ৰাজস্বৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Need of Local Self-Governance

স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(b) Recommendations of Sarkaria Commission

চাৰকাৰিয়া আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ

- (c) Composition of Zila Parishad
জিলা পৰিষদৰ গঠন
- (d) Recommendations of Ashok Mehta Committee
অশোক মেহতা কমিটিৰ পৰামৰ্শৱলী
- (e) The 64th Constitutional Amendment Bill
৬৪তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক
- (f) District Planning Committee
জিলা পৰিকল্পনা সমিতি
- (g) Democratic Decentralization
গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণ
- (h) Sixth Schedule Provisions
ষষ্ঠ অনুসূচীৰ বিধানসমূহ (ব্যৱস্থাসমূহ)

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define Panchayati Raj. Discuss the importance of local participation in Panchayati Raj.

পঞ্চায়তী ৰাজৰ সংজ্ঞা দিয়া। পঞ্চায়তী ৰাজত স্থানীয় অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the composition, powers and functions of Gram Sabha.

গাঁও সভাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

- (c) What is Social Audit? Discuss its various steps.

সামাজিক হিচাপ পৰীক্ষা কি? ইয়াৰ বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Examine the changes brought by the 73rd Amendment Act in Panchayati Raj Institutions.

৭৩তম সংশোধনী আইনে অনা পঞ্চায়তী ৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ পৰিৱৰ্তনসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

- (e) Critically discuss the importance of the PESA Act.

PESA আইনখনৰ তাৎপৰ্য সমালোচনামূলকভাৱে আলোচনা কৰা।
